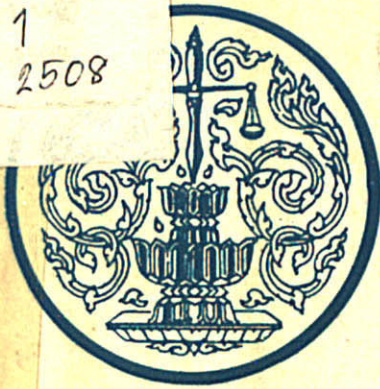

รพ

1

2508

ย๕๕๗
๓๑ มี.ค. ๑๘

- ที่ระลึกวันเปิดอาคาร
- ศาลจังหวัดระนอง

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
www.library.coj.go.th

๑๒ มีนาคม ๒๕๐๘

เลขทะเบียน.....	58
.....	๕๕
เลขที่.....	2508.
.....	

คำนำ

ข้าพเจ้าได้ย้ายมาประจำตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาล จังหวัด
ระนองเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๐๕ ได้สังเกตเห็นว่าตัวอาคารศาล
ชำรุดทรุดโทรมมาก หลังคารั่วทั่วๆไป บางคราวพายุฝนพัดกระเบื้อง
หลุด ไม้เอกไถ่บนหลังคาหักทำให้หลังคายุบ ฝานั่งมีรอยร้าวและแบะ
โคงค์ออกแทบทุกด้าน ข้าพเจ้าพยายามจัดการซ่อมแซมเล็กๆ น้อยๆ พอ
ประทังอยู่ได้ชั่วคราว ครั้น พ.ศ. ๒๕๐๖ หลังคายิ่งทรุดลงและร่วมาก
ขึ้นฝานั่งก็ร้าวโคงค์ออกมากขึ้น ข้าพเจ้าจึงได้โทรเลขรายงานกระทรวง
ยุติธรรม ท่านปลัดกระทรวงยุติธรรมได้มาตรวจดูสภาพ ในที่สุดท่านลง
ความเห็นให้สร้างศาลใหม่ในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นที่ยินดีแก่
ข้าพเจ้า คณะศาลและประชาชนทั่วๆไป ส่วนบริเวณรอบๆ ศาลเมื่อ
ข้าพเจ้ามาใหม่มีหญ้าคาขึ้นสูงท่วมศีรษะ มีกอไม้เล็ก ๆ แซมอยู่แทบทั่ว
บริเวณ มีหลุมมีบ่อหลายแห่ง จึงได้ขอแรงงานจากแขวงการทางระนอง
เอารถเกรตมาเกรตจนเรียบเป็นหน้ากลอง หญ้าคากอไม้หมดไปประชา-
ชนเข้าใจว่าศาลจะทำนาเพราะเกรตในหน้าฝน ขอขอบคุณแขวงการทาง
ระนองเป็นอย่างยิ่ง

เมื่อคราวทำพิธีวางศิลาฤกษ์ แขวงการทางก็มาช่วยเหลือปราบ
พื้นที่และพูนดินทำถนนเข้าศาลให้อีก ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด (พ.ต.อ.
บุญณรงค์ วัฒนายน) และภริยา ประชาชนชาวระนองรวมทั้งคณะ
กรรมการจังหวัด นายอำเภอเมืองระนองทั้งฝ่ายนอกฝ่ายในตลอดจนข้า-
ราชการต่างอำเภอได้เป็นต้วตั้งต้วดีในงาน นี้เสมือน เป็น งาน ของ ท่าน เอง

นายเหมืองพ่อคำประชาชนร่วมมือเป็นอย่างดี โดยเฉพาะคุณน้อม ศักดิ์วิเศษ นายช่างโยธาเทศบาลและคุณต้อยภริยาเห็นใจเหนื่อยเสียจริงๆ เพราะตั้งแต่เริ่มงานตลอดจนการเก็บส่งสิ่งของคุณน้อมรับเอาไปเกือบหมด ปรากฏว่าการทำพิธีวางศิลาฤกษ์ในจังหวัดระนอง ทำนองนี้ เพิ่งจะมีขึ้นที่ ศาลนเป็นครั้งแรก จึงเป็นที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง ข้าพเจ้ารู้สึกขอบคุณ ทุกๆ ท่านยิ่งนักที่งานสำเร็จลุล่วงไปอย่างราบรื่น

ในระยะเดียวกันนี้กระทรวงยุติธรรมได้ให้สร้างบ้านพักผู้พิพากษา หัวหน้าศาลขึ้นใหม่ตาม แบบแปลนบ้านพักข้าราชการ ชั้น พิเศษ ของ กรม โยธาเทศบาลในวงเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยซื้อหลังเก่า แขวางทางระนอง และหน่วย Project ที่ประจำอยู่ที่กิ่งอำเภอเกาะเปอร์ได้ส่งรถเกรดรถแทรกเตอร์ มาปราบพื้นที่บริเวณบ้านพักให้ใหม่และปราบลึกเข้าไปหลังบ้านซึ่งแต่เดิมประชาชนเรียกกันว่าดงเสือ เพราะรกรุงรังด้วยพันธุ์ไม้นานาชนิด บัดนี้เตียนโล่งสะอาดตาทำให้ยุ้งน้อยลง งูก็ไม่มีเพื่อนผ่านเข้าบ้านเหมือน สมัยก่อนสร้างบ้านใหม่หลังนี้

กระทรวงยุติธรรมได้กรุณาให้เงินมาอีกจำนวนหนึ่งเพื่อปรับระดับ ดินบริเวณศาล เพราะสภาพที่ดินเดิมเทเอียงจากทิศใต้ไปทิศเหนือ และจากตะวันออกไปตะวันตก ทำให้บริเวณอาคารศาลที่สร้างใหม่ไม่สวยงาม แต่จำนวนเงินไม่พอก็ถมดินได้เฉพาะบริเวณหน้าศาลเท่านั้น นายช่าง เพลินแขวางทางระนอง นายช่างสมจิต และนายช่างประพนธ์แห่ง หน่วย Project ที่ประจำอยู่ที่กิ่งอำเภอเกาะเปอร์ได้กรุณาช่วยจัดการขนทราย มาถมบริเวณด้านหลังให้อีกเป็นจำนวนหลายร้อยรถ ทำให้กลมกลืนกับที่ ถมไว้ข้างหน้า ข้าพเจ้าขอขอบคุณท่านที่กล่าวและเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนช่วย เหลือในการนี้ยิ่งนัก

ในวันทำพิธีเปิดศาลนี้ ก็ได้รับความร่วมมือจากทุกๆ ท่านที่ได้
เคยช่วยเหลือมาแล้ว ครึ่งวงศิลาฤกษ์อย่างดียิ่งตามเคย ข้าพเจ้ากับคุณ
สมบูรณ์ ฤกษ์สำราญ ผู้พิพากษา มีอยู่ด้วยกัน ๒ คนเท่านั้น ถ้าไม่ได้รับ
ความร่วมมือจากทุกท่านแล้วคงจะกลุ้มใจ กินไม่ได้นอนไม่หลับ เป็นแน่
และพิธีต่างๆ ก็จะไม่สัมฤทธิ์ผลแน่นอน ขอขอบคุณทุกๆ ท่านอีกครั้งหนึ่ง
ที่การสร้างศาลและสร้างบ้านพัก ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ได้บรรลุผล เรียบ
ร้อยเป็นศรีสง่าแก่จังหวัดระนองสืบไป

อนึ่ง การจัดทำหนังสือระลึกเล่มนี้ สำเร็จขึ้นได้ ก็โดยคุณ
วิสุทธิ หุตางกูร ผู้ช่วยสรรพากรจังหวัดระนอง นักเขียนหนุ่มที่น่ารัก
ขอขอบคุณ คุณวิสุทธิ หุตางกูรเป็นอย่างสูงแล้ว.

นายพิทยา มงคล

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล

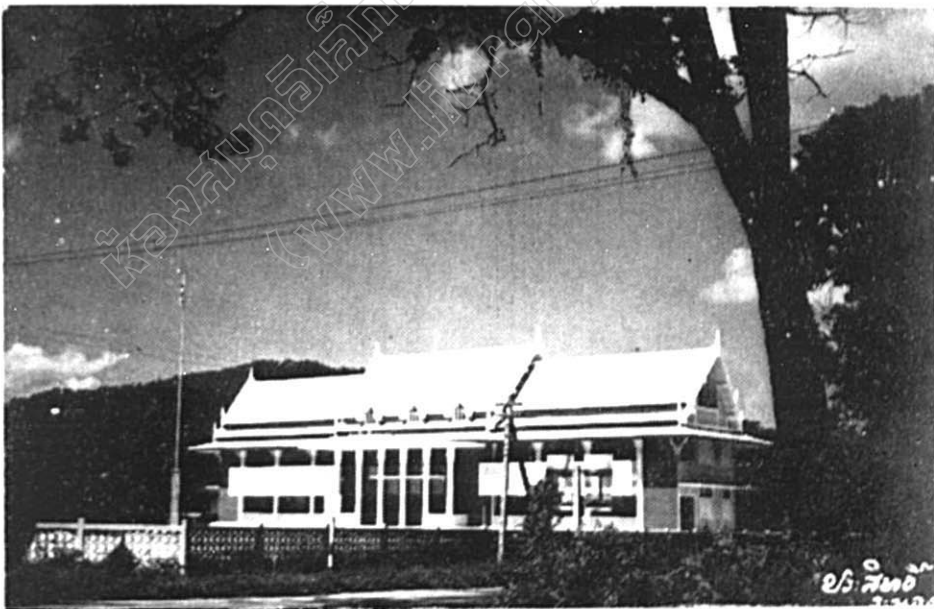
.

อาคารศาลจังหวัดระนอง

อดีต....

อาคารหลังเดิม สร้างเมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๔๓๒ รื้อถอนเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๙

ปัจจุบัน....

อาคารหลังใหม่สร้างใน พ.ศ. ๒๕๐๙ ด้วยเงินงบประมาณแผ่นดิน ๑,๖๔๘,๔๕๐.๐๐ บาท

ทางสุบใจ

พ.ต.อ. บุญณรงค์ วัฒนายน

ประพันธ์ตามที่เข้าใจ

พุทธศาสนประกาศไว้
ทุกสิ่งคือไตรลักษณ์
แต่จิตนะสมัค
ว่า “อัตต อตตนิย” ล้วน

จงใจไผ่กิดข้าม
ด้วยอุปาทานสิง
เลยลืมนอบลิมอิง
จึงไม่มีทางพ้น

อย่ามัวหลงยึดหมั่น
เพราะต่างก็เป็นใคร—
ยังมีซึ่งอะไร
ครองเกิดจิตจักแผ้ว

อุปาทานตัวเหตุให้
รับตริบพิณิจ
ก่อนเกิดผัสสะกิด
ทุกอย่างมาอย่าแล้

เป็นหลัก
ทั่วถ้วน
หลงยึด
หลอกให้หลงไหล

ความจริง สันแ
ทั่วถ้วน
ไตรลักษณ์
ทุกข์ได้ดังประสงค์

ใดใด อีกเลย
ลักษณะแล้ว
น่ายึด ครองนา
ผ่องเนื่อธรรมมา

หลงผิด
รับแก้
รอบคอบ
ยึดได้ฤาใจ

ทำใจในแบบนี้
 “ความเบื่อก็คือ เอา เป็น”
 คืออยู่ที่ประเด็น
 เพราะตระหนักคำเข้า

จนเห็น แจ้งแล
 คืบเข้า
 ไม่ยึด มันแล
 จิตแจ้งนิพพิทา

ยามอารมณ์กระทบให้
 โดยยกผลแห่งการ
 ษัตริย์สละหาญ
 ผัสสะก็สละผัสสะขึ้น

พิจารณา
 พินิจนั้น
 ประสงค์ อักฤ
 ผัสสะแล้วเป็นหมัน

อันอารมณ์กระทบพร้อม
 มีอรรถ อดิตินยา
 อารมณ์กระทบและปัญญา
 วิชชาพาอวิชชาม้วย

อวิชชา
 ร่วมด้วย
 เกิดคู่
 หมดสันตติหา.

บันทึก

๑. ไตรลักษณ์

คือลักษณะอันเป็นสามัญ ซึ่งบางทีก็เรียกกันว่าสามัญลักษณะของ
สิ่งทั้งหลายทั้งปวง มี ๓ อย่าง คือ

ก. ไม่เที่ยง ข. เป็นทุกข์ ค. ไม่ใช่ตัวตน

๒. อัตต

ตัวตน

๓. อัตตนิย

ของตน

๔. ผัสสะ

คือ การกระทบ ของอารมณ์กับอายตนะ เช่น คลื่นแสงกระท
ทบทางตา ประทุแสงใจให้เกิดความรู้สึกความพอใจหรือไม่พอใจ
(หากไม่รู้แจ้งเห็นจริงว่าสิ่งที่ได้มองเห็นนั้น เป็นมายา เพราะ
เป็นไตรลักษณ์ หรือไม่ได้ปล่อยให้รู้สึกว่ามีผัสสะนั้น หรือการ
กระทบนั้นเป็นเพียงการกระทบของธรรมชาติ หรือ “สักแต่ว่าผัสสะ
ก็ ผัสสะ”)” หรือวางเฉย (ถ้ารู้แจ้งเห็นจริงตามสภาวะ คือ รู้
อย่างตรงกันข้ามกับข้อความที่กล่าวไว้ในวรรคแรก)

๕. นิพพิทา

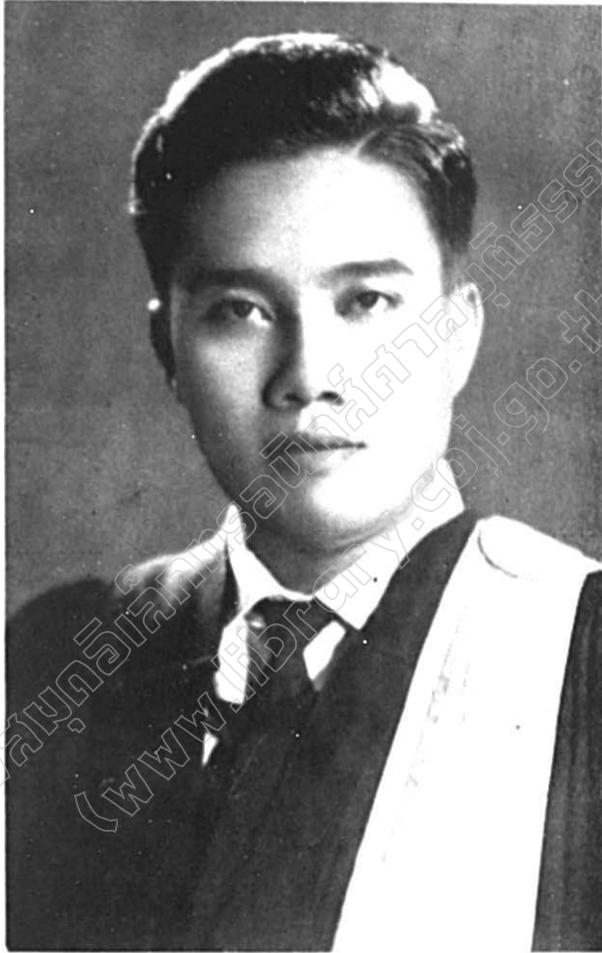
คือความเบื่อหน่าย หรือสลดสังเวชที่จะเข้าไปเอาไป เป็นค้ำ
หิ้งปวงอย่างที่เคยเข้าใจผิด หลงเข้าไปเอาไปเป็นมาแล้ว ซึ่งจะมี
ความรู้สึกอย่างนี้ได้เพราะเกิดขึ้นจากความ รู้แจ้งเห็น แจ่มตามที่เป็น
จริงว่า สิ่งทั้งหลายทั้งปวง มีสามัญลักษณ์ เป็นไตรลักษณ์ คือ
ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา จึงไม่ควรยึดมั่นถือมั่น เพราะ
ไม่อาจยึดมั่นถือมั่น ยิ่งหลงยึดมั่นถือมั่นว่าเป็นตัวตนหรือของตน
หรือของใครใดแล้ว ยิ่งหลงผิดใหญ่ เพราะตามความเป็นจริงเป็น
ธรรมชาติ อันประกอบด้วยไตรลักษณ์ จึงไม่มีและไม่เป็นอะไร
ที่จะยึดมั่นถือมั่น ได้

๖. อวิชชา

ตรงกันข้ามกับวิชา ที่ตรงกันข้ามกับอวิชา ในที่นี้หมายถึงจะเพาะ
แต่วิทยาการที่สามารถทำให้พ้นทุกข์ได้ ซึ่งได้แก่การศึกษาชีวิตให้
เข้าใจตามธรรมชาติที่เป็นจริงจนรู้ว่า “สิ่งทั้งหลายทั้งปวงไม่
ควรยึดมั่นถือมั่น.”

นายพิทยา มงคล
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดระนอง

นายสมบูรณ์ ฤกษ์สำราญ
ผู้พิพากษา ศาลจังหวัดระนอง

ความเป็นมา

ของ

อาคารศาล จังหวัด ระนอง

พิทยา มงคล

เมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินประพาสรอบแหลมมลายู ร.ศ. ๑๐๕ (พ.ศ. ๒๔๓๓) ในระหว่างที่เสด็จประทับแรมอยู่ที่ระนองตั้งแต่วันที่ ๒๓-๒๖ เมษายน นั้น ได้ทรงพระราชนิพนธ์ว่าด้วยเรื่องเมืองระนองเป็นพระราชหัตถเลขาประทานถึงเสนาบดีสภาซึ่งรักษาพระนคร ตอนหนึ่งว่า “...พระยาระนองขอให้ตั้งชื่อพลับพลานี้เป็นพระที่นั่ง ด้วยเขาจะรักษาไว้เป็นที่ถือน้ำพระพิพัฒน์สัจจา และขอให้ตั้งชื่อถนนด้วย.... ถนนตั้งแต่ถนนเรื่องราษฎรมาถึงถนนชลระอุ ผ่านหน้าศาลชำระความ ซึ่งทำเป็นตึกสี่มุขชั้นใหม่ยังไม่แล้ว ให้ชื่อถนนตึกคดี...” และในขณะเดียวกัน ได้ทรงพระราชนิพนธ์ไว้ในเรื่อง “ระยะทาง” อีกด้วยว่า “อนึ่ง ไปเมื่อเช้านี้ เห็นศาลทำก่ออิฐเป็น ๔ มุม ก่อถึงที่แล้ว แต่ยังจะยกเครื่องบน...”

จากหลักฐานนี้ เป็นอันสรุปได้ว่า อาคารหลังแรกที่ใช้เป็นที่ทำการศาลเมืองระนอง มาแต่เดิมนั้น ได้สร้างขึ้นเมื่อปลาย พ.ศ. ๒๔๓๒ โดยพระยารัตนเศรษฐี (คอซิมก้อง) เจ้าเมืองระนองในขณะนั้นเป็นผู้จัดสร้าง และคงจะแล้วเสร็จใน พ.ศ. ๒๔๓๓

เกี่ยวกับการสร้างอาคารศาลหลังนี้ เมื่อครั้งเสด็จประพาสตัวเมืองบักซ์ไต้ ร.ศ. ๑๒๔ (พ.ศ. ๒๔๔๒) พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ขณะยังทรงดำรงพระยศเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสมกุฎราชกุมาร) ได้ทรงพระราชนิพนธ์ไว้ในจดหมายเหตุ (ในพระนามแฝงว่า นายแก้ว) ฉบับลงวันที่ ๑๗ เมษายน มีตอนหนึ่งว่า “....ต่อจากนี้ได้เสด็จไปทอดพระเนตรศาลเมือง ซึ่งตั้งอยู่ที่สนามกลางเมือง เป็นตึกสร้างคราวเดียวกับเรือนจำ ไม่จำเป็นต้องอธิบายรูปมาก นอกจากบอกว่ารูปเหมือนศาล แต่ห้องหับกว้างขวางดีกว่าศาลมณฑลบางแห่ง ศาลนี้ตั้งเยื้องๆ ไม่ได้เส้นกับขอบสนาม ผมนึกประหลาดใจ ถามจึงได้ความว่า เจ้าคุณดำรงเมื่อท่านยังเป็นพระยารัตนเศรษฐีอยู่นั้น ได้มาชี้ให้ตัวเอง ท่านตั้งเข็มเล็งให้ตรงยอดเสาอันหนึ่ง เพื่อให้เขาอยู่ตรงหลังศาลออกไป ความประสงค์ของท่านว่าจะให้มีห้องซุ้ย (คือเจ้าหรือผี) เพื่อให้แรงหนุนหลังศาล ศาลจะได้มีอำนาจบังคับบัญชาตัดสินคดีได้เด็ดขาดเสมอ ท่านเล็งเอาเสานี้เป็นห้องซุ้ยของท่านก็ชอบกลอยู่....”

สนามกลางเมืองที่ตั้งศาลนั้น น่าจะเคยเป็นที่เผาศพบุคคลสำคัญของเมืองมาหลายครั้ง ชาวบ้านจึงเรียกสนามนี้ว่า หุ่นเมรุ และคงจะเป็นเพราะเหตุนี้ด้วย จึงมีผู้กล่าวกันว่า อาคารศาลนี้ สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่พักศพพระยารัษฎานุประดิษฐ์ (คอซิมบี๊) แล้วภายหลังจึงยกให้เป็นที่ทำทำการศาล อันนี้ไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงแน่ โดยเฉพาะพระยารัษฎาฯ นั้นเพิ่งจะถึงแก่อนิจกรรมเมื่อ ๑๐ เมษายน ๒๔๔๖ ภายหลังจากที่ได้สร้างอาคารศาลหลังนี้ถึง ๒๓ ปี อย่างไรก็ตาม ศพพระยารัษฎาฯ ก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับอาคารศาลหลังนี้อยู่เหมือนกัน ขณะที่ถึงแก่อนิจกรรมที่บึงนั้น พระยารัษฎาฯ อยู่ในตำแหน่งสมุหเทศาภิบาลมณฑลภูเก็ต เป็นบุคคลสำคัญที่ได้ทำประโยชน์ให้แก่บ้านเมืองมามาก และทั้งเป็นทายาทของตระกูล ณ ระนอง ซึ่งถือกันว่า ตันตระกูลนี้ได้เป็นผู้มีส่วนอย่างสำคัญในการสร้างระนองให้เป็นเมืองขึ้นมาอีกด้วย เมื่อนำศพจากบึงนี้มาดัดบำเพ็ญกุศลที่ระนอง รัฐบาลจึงได้เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายและอำนวยความสะดวกให้กระทำการอย่างสมเกียรติ ในการนี้ พระยาพิไชยสงคราม เจ้าเมืองระนองขณะนั้น ได้ขออนุญาตนายพงษ์ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล เมื่อ ๒๐ พฤษภาคม ๒๔๔๖ ขอให้อาคารศาลเป็นที่ตั้งศพพระยารัษฎาฯ ด้วย โดยเหตุนี้ศาลจึงได้ย้ายไปเปิดที่ทำการที่อื่นชั่วคราวหนึ่งเป็นการชั่วคราว

นับจากปีที่สร้างมาจนถึงปัจจุบัน อาคารศาลหลังนี้ก็มีอายุถึง ๗๐ ปีเศษแล้ว แม้จะ
ได้มีการซ่อมแซมหลายครั้ง แต่สภาพของอาคารก็ชำรุดทรุดโทรมเรื่อยมา จนในที่สุดก็ไม่อาจใช้
เป็นที่ทำการศาลได้อีก กระทรวงยุติธรรมจึงได้อนุมัติให้ศาลจังหวัดระนองย้ายไปเปิดทำการชั่วคราว
ที่สโมสรข้าราชการจังหวัดระนองเมื่อ ๔ มิถุนายน ๒๕๐๖ นับเป็นการเคลื่อนย้ายที่
ทำการศาลออกจากอาคารหลังนี้เป็นครั้งที่สอง และเป็นครั้งสุดท้ายในคราวเดียวกันนี้ด้วย
เพราะหลังจากนั้นไม่กี่วัน อาคารศาลหลังเดิมก็ถูกรื้อถอนแล้ว

ทั้งนี้ เพราะในปีงบประมาณ ๒๕๐๗ รัฐบาลได้อนุมัติเงินงบประมาณให้จัดสร้างอา
าคารศาลจังหวัดระนองชั้นใหม่ และเมื่อกระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการประกวดราคาหาผู้รับเหมา
ก่อสร้าง ปรากฏว่าบริษัทสากลเนรมิต จำกัด เป็นผู้ประมูลได้ ในราคา ๑,๖๔๔,๔๕๐.๐๐ บาท
(รวมทั้งค่าเครื่องใช้ในอาคารและค่าทำรั้วคอนกรีตรอบบริเวณศาลทั้งสี่ด้านด้วย) อาคารหลังเดิมซึ่ง
ได้ใช้เป็นศาลจังหวัดระนองมาตลอดเวลา ๗๐ กว่าปี จึงถูกรื้อถอนสภาพไป เพื่อสร้างอาคารศาล
หลังใหม่ขึ้นแทนในที่เดิมนั้น ที่ดินที่ตั้งศาลนี้ ปัจจุบันเป็นที่ดินราชพัสดุในความครอบครองของ
กระทรวงยุติธรรม ระดับพื้นดินมีสภาพเป็นหลุมเป็นบ่อ สูงๆ ต่ำๆ ทั่วไปทั้งบริเวณ กระทรวง
ยุติธรรมเห็นว่า เมื่อมีการสร้างอาคารชั้นใหม่แล้ว ก็ควรจะได้ปรับระดับพื้นดินนั้นให้เป็น
พื้นสนามราบเรียบสวยงามเหมาะสมกับตัวอาคารเสียด้วย จึงได้อนุมัติเงินงบประมาณมา ให้
อีก ๕๐,๒๖๐.๐๐ บาท เพื่อถมดินทรายปรับระดับพื้นที่ทั่วบริเวณให้สูงเสมอกับคันคอถนนของรั้ว

พิธีวางศิลาฤกษ์อาคารศาลหลังใหม่ ได้กระทำกันเมื่อเช้าวรุษของวันที่ ๒๒ เมษายน
๒๕๐๗ โดยนายกำธร พันธุลาภ ปลัดกระทรวงยุติธรรม ได้ให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธี
(รายละเอียดมีปรากฏอยู่ในหนังสือเล่มนี้เป็นอีกส่วนหนึ่งแล้ว)

ครั้นถึงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๗ บริษัทผู้รับเหมาส่งมอบอาคารศาลจังหวัดระนอง
หลังใหม่แก่คณะกรรมการตรวจรับงานได้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว อาคารหลังนี้ เป็นตึก ๒ ชั้น ขนาด ๔
บิลลังก์ หลังคาทรงไทย กว้าง ๔.๕๐ เมตร ยาว ๔๔.๐๐ เมตร โอ้อ่าและภาคภูมิสมศักดิ์ศรี
ศาลจังหวัดด้วยประการทั้งปวง

วันนี้ พิธีเปิดอาคารศาลจังหวัดระนองหลังใหม่ก็ได้เริ่มแล้ว

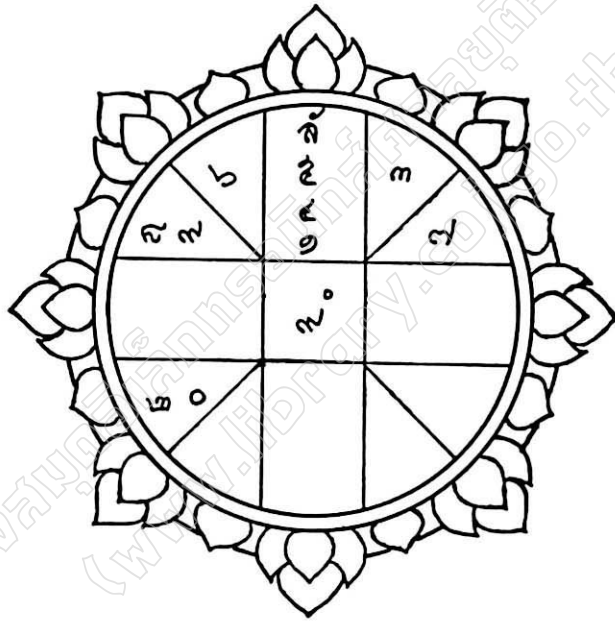
พิทยา มงคล

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล

บัญชีรายนามผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดระนอง (เท่าที่ค้นพบ)

๑. นายเชย	ร.ศ. ๑๒๐ - ๑๒๑
๒. ขุนอาณัตินิคมเขตร	ร.ศ. ๑๒๒-๑๒๕
๓. หลวงสารศิลป์วุฒิ	ร.ศ. ๑๒๖ - ๑๓๐
๔. หลวงอำนาจเนติพจน์	ร.ศ. ๑๓๐ - ๑๓๑
๕. นายพงษ์	ร.ศ. ๑๓๑-พ.ศ. ๒๔๕๖
๖. ขุนสุภาเสพ	พ.ศ. ๒๔๕๖ - ๒๔๖๐
๗. หลวงอินทอาญา	พ.ศ. ๒๔๖๐ - ๒๔๖๑
๘. นายเต็ก ลิมปิสุต	พ.ศ. ๒๔๖๑ - ๒๔๖๓
๙. หลวงคฤววาจน์อุฎฐฤทธิ	พ.ศ. ๒๔๖๓- ๒๔๖๗
๑๐. หลวงวุฒิกรเนติสาร	พ.ศ. ๒๔๖๗- ๒๔๗๓
๑๑. หลวงสุทธิมนต์นฤนาท	พ.ศ. ๒๔๗๓- ๒๔๗๖
๑๒. หลวงสุทธิกรนฤสาร	พ.ศ. ๒๔๗๖ - ๒๔๗๘
๑๓. หลวงพิชิตปฏิภาณ	พ.ศ. ๒๔๗๘ - ๒๔๘๓
๑๔. หลวงวิมลสัจจารักษ์	พ.ศ. ๒๔๘๓ - ๒๔๘๖
๑๕. หลวงอรรถไพศาลสรุติ	พ.ศ. ๒๔๘๖ - ๒๔๘๗
๑๖. นายจิตติ ตึงศกทัย	พ.ศ. ๒๔๘๗ - ๒๔๙๐
๑๗. นายสุทิน เกษคุปต์	พ.ศ. ๒๔๙๐ - ๒๔๙๓
๑๘. นายละออง จุลกะเศียน	พ.ศ. ๒๔๙๔ - ๒๔๙๕
๑๙. นายเกียรติ ผลสวัสดิ์	พ.ศ. ๒๔๙๖ - ๒๔๙๘
๒๐. นายสุข พงศ์สกุล	พ.ศ. ๒๔๙๕ - ๒๕๐๑
๒๑. นายสวิต สมหวัง	พ.ศ. ๒๕๐๑ - ๒๕๐๓
๒๒. นายมงคล วัลยะเพ็ชร	พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๐๕
๒๓. นายพิทยา มงคล	พ.ศ. ๒๕๐๕ - ปัจจุบัน

ดวงชาตาฤกษ์ศาลจังหวัดระนอง

วันพุธที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๐๗

เวลา ๖.๑๕ น. เป็นปฐมฤกษ์

หมดฤกษ์ ๗.๔๕ น. ผินหน้าทิศพายัพ

(สำเนา)

กำหนดการ

พิธีวางศิลาฤกษ์อาคารที่ทำการศาลจังหวัดระนอง

วันพุธที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๐๗

เวลา ๖.๓๐ น. ปลัดกระทรวงยุติธรรม ประธานในพิธีบูชาพระรัตนตรัย แล้วพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์

เวลา ๗.๐๐ น. อธิบดีผู้พิพากษาภาค๘รายงานเชิญวางศิลาฤกษ์ก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลจังหวัดระนอง

ประธานในพิธีกล่าวตอบ เสร็จแล้วเจิมแผ่นศิลาฤกษ์ และเจิมอิฐเงิน นาค ทอง แล้วประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา ประพรมน้ำพุทธมนต์แล้วโปรยทรายข้าวตอกดอกไม้

เวลา ๗.๓๐ น. ถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์

การแต่งกาย

แต่งเครื่องแบบตรวจราชการ หรือสากลนิยม

คำกล่าวรายงาน

โดย

นายศรี มลิตา อธิบดีผู้พิพากษามาตร ๘

ในพิธีวางศิลาฤกษ์อาคารที่ทำการศาลจังหวัดระนอง

ณ วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๐๗

กราบเรียน ท่านปลัดกระทรวงยุติธรรม

ข้าพเจ้าและข้าราชการศาลจังหวัดระนอง รู้สึกเป็นเกียรติและปิติยินดีอย่างยิ่งที่ท่านปลัดกระทรวงยุติธรรมได้กรุณามาเป็นประธานในพิธีวางศิลาฤกษ์อาคารที่ทำการศาลจังหวัดระนองท่ามกลางผู้มีเกียรติทั้งหลายที่มาร่วมในงานนี้

อาคารที่ทำการศาลจังหวัดระนองหลังเดิม เป็นตึกสี่มุมชั้นเดียวได้ทำการก่อสร้างมาตั้งแต่ ร.ศ. ๑๐๙ (พ.ศ. ๒๔๓๓) สมัยพระยารัตนเศรษฐี (คอซิมก้อง) สกุล ณ ระนองเป็นผู้ว่าราชการเมืองระนอง รวมเป็นเวลา ๗๓ ปีเศษแล้ว ครั้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๖ ตัวอาคารชำรุดทรุดโทรมและไม่ปลอดภัยที่จะใช้เป็นที่ทำการได้อีกต่อไป จึงได้ขอยืมสถานที่ส่วนหนึ่งของสโมสรข้าราชการจังหวัดระนองเปิดเป็นที่ทำการศาลชั่วคราว ครั้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๔๐๗ กระทรวงยุติธรรมก็ได้ดำเนินการขอตั้งงบประมาณสำหรับก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลจังหวัดระนองขึ้นใหม่ และด้วยความกรุณาของรัฐบาลกระทรวงยุติธรรมจึงได้รับอนุมัติงบประมาณตามที่ขอตั้งไป อันเป็นผลให้ศาลจังหวัดระนองได้ทำการใหม่ที่กำลังก่อสร้างอยู่ในขณะนี้ ข้าพเจ้าและข้าราชการศาลจังหวัดระนองตลอดจนชาวจังหวัดระนองทั้งหลายรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณานี้เป็นอย่างยิ่ง

อาคารที่ทำการศาลจังหวัดระนองที่กำลังสร้างใหม่เป็นอาคารตึก ๒ ชั้นขนาด ๔ บัลลังก์ หลังคาทรงไทย กว้าง ๔.๕๐ เมตร ยาว ๔๔ เมตร ปลูกสร้างในที่ดินราชพัสดุในความครอบครองของกระทรวงยุติธรรม ตรงที่ทำการศาลหลังเดิม

กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการประกวดราคาก่อสร้าง บริษัทสากลเนรมิตรจำกัด เป็นผู้ประมูลรับทำการก่อสร้างได้ในราคา ๑,๖๗๔,๖๐๐ บาท กำหนดทำการก่อสร้างเสร็จตามสัญญาภายในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๐๗ ซึ่งเมื่อการก่อสร้างอาคารหลังนี้เสร็จเรียบร้อยแล้วจะเป็นสถานที่สง่างามแห่งหนึ่งของจังหวัดระนอง

ในการก่อสร้างนี้ กระทรวงยุติธรรมได้รับความร่วมมือจากกรมโยธาเทศบาลในการออกแบบอาคาร ทั้งส่งนายช่างมาควบคุมการก่อสร้างให้ จึงขอขอบคุณกรมโยธาเทศบาลตลอดจนนายช่างเจ้าหน้าที่ซึ่งได้มีส่วนช่วยเหลือ และขอขอบคุณผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง นายกเทศมนตรีเมืองระนองตลอดจนเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ที่ได้มีส่วนช่วยเหลือในพิธีวางศิลาฤกษ์นี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

บัดนี้ได้เวลาอันเป็นอุดมมงคลฤกษ์แล้ว ข้าพเจ้าขอเชิญท่านปลัดกระทรวงยุติธรรมได้โปรดประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์อาคารที่ทำการศาลจังหวัดระนอง เพื่อความศิริมงคลแก่อาคารสถานที่อันจะใช้เป็นที่พิจารณาพิพากษาอรรถคดี เพื่อประโยชน์สุขและความร่มเย็นแก่ประชาชนจังหวัดระนองสืบไป.

คำกล่าวตอบ

โดย

นายกฯ ชาญ พันธ์อุบล ปลัดกระทรวงยุติธรรม

ในพิธีวางศิลาฤกษ์อาคารที่ทำการศาลจังหวัดระนอง

วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๐๗

ท่านอธิบดีผู้พิพากษามาตร ๔ และท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย

ข้าพเจ้ามีความยินดีและรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้รับมอบหมายจากท่าน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมให้มาประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์อาคารที่ทำการศาล จังหวัดระนองที่ กำลังก่อสร้างใหม่ในวันนี้

กระทรวงยุติธรรมตระหนักอยู่เป็นอย่างดีว่า อาคารที่ทำการศาลส่วนมากได้สร้างกันมาเป็นเวลานานปี มีความชำรุดทรุดโทรมและคับแคบไม่เหมาะสมแก่กาลสมัย สมควรจะได้ก่อสร้างใหม่ เพื่อให้ศาลมีที่ทำการอันสง่างาม สมกับเป็นสถานที่สำหรับประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรมให้แก่ประชาชน จึงได้วางโครงการก่อสร้างและบูรณะอาคารศาลขึ้นโดยจะได้ดำเนินการไปตามกำลังงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ สำหรับใน พ.ศ. ๒๕๐๗ นี้ กระทรวงยุติธรรมได้รับงบประมาณให้สร้างอาคารที่ทำการศาลใหม่รวม ๕ จังหวัด คือ ศาลจังหวัดตะกั่วป่า ศาลจังหวัดนราธิวาส ศาลจังหวัดพิจิตร ศาลจังหวัดอุบลราชธานี และศาลจังหวัดระนอง

โดยเฉพาะสำหรับอาคารที่ทำการศาลจังหวัดระนองหลังเก่าซึ่งได้สร้างมา ๘๓ ปีเศษแล้ว มีครามชำรุดทรุดโทรมมาก และเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๐๖ กระทรวงยุติธรรมได้ทราบว่าผาผนังก่ออาคารศาลแตกร้าวและแบบโค้งออกสามด้าน ไม่ปลอดภัยที่จะใช้ปฏิบัติราชการต่อไป ข้าพเจ้า พร้อมด้วยนายช่างกรมโยธาเทศบาลได้มาตรวจสอบสภาพที่ทำการศาลหลังเดิมแล้วเห็นว่าน่าจะเป็นอันตรายได้ จึงเป็นการจำเป็นและสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างใหม่ จึงได้รับดำเนินการขอตั้งงบประมาณแผ่นดินในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ และรัฐบาลก็ได้กรุณาอนุมัติงบประมาณให้ตามที่กระทรวงยุติธรรมขอไปโดยที่อาคารศาลที่กำลังก่อสร้างใหม่นี้เป็นสถานที่ราชการซึ่งสร้างขึ้นด้วยงบประมาณแผ่นดิน จึงขอให้ท่านอธิบดีผู้พิพากษาศาลฎีกา และคณะกรรมการตรวจการก่อสร้าง โปรดช่วยกันเอาใจใส่ควบคุมดูแลให้การก่อสร้างได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีสมตามความปรารถนาของทางราชการ

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้ทราบว่า ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง ท่านนายกเทศมนตรีเมืองระนอง ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมมือช่วยเหลือในงานพิธีวางศิลาฤกษ์จนสำเร็จลุล่วงไปโดยเรียบร้อย จึงขอขอบคุณทุกท่านไว้ในโอกาสนี้ด้วย

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นศุภฤกษ์มงคลกาลแล้ว ข้าพเจ้าจะได้ประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์อาคารที่ทำการศาลจังหวัดระนองที่สร้างใหม่นี้ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก ได้โปรดดลบันดาลให้การก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลจังหวัดระนองหลังนี้ดำเนินไปโดยเรียบร้อยสมปรารถนา เพื่อจะได้ใช้เป็นสถานที่ประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรมให้แก่ประชาชนสืบไป.

กำหนดการ

พิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลจังหวัดระนอง

วันศุกร์ที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๐๘

เวลา ๑๒.๓๕ น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ประธานในพิธี
บูชาพระรัตนตรัย

เวลา ๑๒.๓๘ น. อธิบดีผู้พิพากษภาค ๘ รายงานการก่อสร้าง
อาคารที่ทำการศาลจังหวัดระนอง

ประธานในพิธีกล่าวตอบ แล้วเปิดแพร
คลุมป้ายชื่อศาล พระสงฆ์สวดชัยมงคลคาถา
ดนตรีบรรเลงเพลงมหาฤกษ์ ๑ จบ เสร็จแล้ว
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และผู้มีเกียรติ
เข้าเยี่ยมชมอาคารศาล

การแต่งกาย

เครื่องแบบปกติ เครื่องแบบตรวจราชการ หรือ
สากลนิยม.

บ้านพักผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดระนอง

หลังเดิม.... สร้างเสร็จเมื่อ ๑ สิงหาคม ๒๔๖๑ ในสมัยหลวงอินทอาษา เป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
ตัวอาคารชั้นล่างก่ออิฐโอบปูนขาว ชั้นบนเป็นไม้ ราคาค่าก่อสร้าง ๔,๔๐๐ บาท โดยนายทิดเจ้า เป็นผู้
รับเหมาก่อสร้าง ...รื้อถอนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๗

หลังใหม่.... สร้างในที่เดิม อันเป็นที่ดินราชพัสดุในความคุ้มครองของกระทรวงยุติธรรม ตามแบบ
แปลนบ้านพักข้าราชการชั้นพิเศษของกรมโยธาเทศบาล ซึ่งกำหนดราคาไว้ ๕๐๐,๐๐๐ บาท แต่ได้ใช้งบประ
มาณให้จัดสร้างเพียง ๑๐๐,๐๐๐ บาท นายโกมินทร์ รัชสกุล เป็นผู้รับเหมา สร้างเสร็จ ตุลาคม ๒๕๐๗

เล็ก ๆ น้อย ๆ ที่น่าสนใจเกี่ยวกับระนอง

เป็นหัวเมืองอิสระเมื่อ ๑๐๓ ปีก่อน

“ด้วยพระบรมราชโองการมานพระบัณฑูรสุรสิงหนาทคำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า เมืองระนองแต่ก่อนเป็นเมืองขึ้นเมืองชุมพร บ้านเมืองก็อยู่ในตรงกว้างหาเป็นภูมิลานบ้านเมืองไม่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งให้พระรัตนเศรษฐี ให้เป็นผู้สำเร็จราชการรักษากันเมือง พระรัตนเศรษฐีชักชวนเกลี้ยกล่อมไทยจีนให้มาตั้งบ้านเรือนทำมาหากินอยู่เย็นเป็นสุข บ้านเมืองบริบูรณ์มั่งคั่งขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก พระรัตนเศรษฐีรับทำอากรคิบบุพระราชทรัพย์ของหลวงทวีมากขึ้นกว่าแต่ก่อน พระรัตนเศรษฐีเข้ามาทูลละอองฯ ครั้น ทรงพระราชดำริว่า พระรัตนเศรษฐีทำราชการฉลองพระเดชพระคุณมาช้านานหาจะมีระวางในข้อราชการแต่สิ่งหนึ่งสิ่งใดไม่ เป็นคนมีความชอบมาก พระรัตนเศรษฐีก็เป็นผู้ใหญ่ควรจะได้เลื่อนบรรดาศักดิ์พระรัตนเศรษฐีขึ้นให้ควรแก่ความชอบ จะได้เป็นพระเกียรติยศแก่นานาประเทศ จึงโปรดเกล้าฯ พระราชทานสัญญาบัตรเลื่อนพระรัตนเศรษฐีขึ้นเป็นที่ พระยารัตนเศรษฐี ผู้สำเร็จราชการเมืองระนองให้ถือศักดินา ๒๐๐๐ ๖๑๖... ให้ยกเมืองระนองมาขึ้นกรุงเทพฯ ๖๑๖... สารตรา มา ณ วัน ๒๖๔ คำ ปีจอจัตวาศก ๑๒” (พ.ศ. ๒๔๐๕)

๑๐

(จากสำเนาสารตรานำเมืองตั้งพระยารัตนเศรษฐี (กอกู้เจียง) เป็นผู้สำเร็จราชการเมืองระนอง)

สภาพพื้นที่ระนอง

เป็นรูปยาวเรียวแคบ ตะวันตกต่อเขตสหภาพพม่าที่วัดคอกเรือปอยด์ และมหาสมุทรอินเดีย ตะวันออกยันทิวเขาตะนาวศรี ส่วนที่แคบที่สุดกว้างประมาณ ๔ กม. จากเหนือจดใต้ยาวประมาณ ๑๖๐ กม. กำนวณเป็นเนื้อที่ประมาณ ๓,๔๐๐ ตร. กม. ในจำนวนนี้ เป็นภูเขาและป่าไม้เสียประมาณ ๒,๐๐๐ ตร.กม. เป็นพื้นที่ครอบครองการเกษตรกรรมประมาณ ๔๐ ตร.กม. เป็นที่สงวนเพื่อสาธารณประโยชน์ประมาณ ๑,๐๐๐ ตร.กม. ครอบครองเกาะเล็กเกาะน้อยในมหาสมุทรอินเดีย ๖๒ เกาะ และเป็นที่ตั้งของแผ่นดินส่วนที่แคบที่สุดของแหลมมลายู คือ คอคอดกระ ซึ่งกว้างประมาณ ๖๔ กม.

จำนวนประชากร

พ.ศ. ๒๔๓๓ มี ๘,๑๐๙ คน

พ.ศ. ๒๕๐๗ มี ๓๙,๔๙๓ คน

การขุดหาแร่ดีบุก

พ.ศ. ๒๔๗๘---

“.....การขุดแร่ดีบุกนั้น จำต้องมีน้ำให้พอล้างแยกดินทรายออกจากแร่ จึงจะได้ ดีบุก ใครจะขุดแร่ดีบุกจำต้องคิดหาเหมืองน้ำก่อน จึงเรียกการขุดแร่ดีบุกว่า “ทำเหมือง” แล้วเลย เรียกบริเวณที่ขุดแร่ว่า “เหมือง” ด้วยประการฉะนี้ ลักษณะทำเหมืองเป็น ๓ อย่างต่างกัน เรียก ว่า เหมืองแล่น อย่างหนึ่ง เหมืองคล้ำ อย่างหนึ่ง และเหมืองใหญ่ อีกอย่างหนึ่ง เหมืองแล่นนั้น สำหรับคนจนทำ รู้ว่าแร่มีที่ไหนถึงเวลาฝนตกก็ไปขุด อาศัยน้ำฝนที่ไหลหรือซออยู่ล้างเอาแร่มา ขาย เหมืองคล้ำนั้น อาศัยเหมืองน้ำอันมีอยู่โดยธรรมชาติ เช่นลำธารเป็นต้น ล้างแร่ ถ้าน้ำใน เหมืองยังมีอยู่ครบใบ ก็ขุดแร่อยู่ครบใบนั้น ได้ผลมากกว่าทำเหมืองแล่น แต่ต้องลงทุน เพราะ บางทีต้องทำทำนบเป็นต้น และจ้างกรรมกรทำการ ต่อเป็นผู้มีทุนทรัพย์หรือหลายคนเข้าทุนกัน จึงทำเหมืองคล้ำได้ เหมืองใหญ่นั้น ทำด้วยเอาทุนเข้าทุ่มเท แร่ดีบุกมีอยู่ที่ไหน ถึงที่นั้นอยู่ ห่างน้ำลึกเท่าใด ก็ลงทุนขุดคลองหรือทำท่อทางชักสายน้ำสำหรับล้างแร่มาจากภูเขาเลากาที่ห่างไกล จนถึงที่ขุดแร่ และจ้างกรรมกรทำงานนับด้วยร้อยและพัน ได้น้ำและมีกำไรมากกว่าทำเหมืองอย่างอื่น....” (จาก “อธิบายเรื่องเมืองตะกั่วป่า ตอนที่ ๔” ของสมเด็จพระยาตำราจรราชานุภาพ ใน “สาส์นสมเด็จพระเจ้า”) ”

พ.ศ. ๒๔๕๐

Captain Edward T. Miles อดีตนายทหารเรือออสเตรเลีย ได้นำเรือขุดลำแรก เข้ามาใช้ที่ภูเก็ต ในชื่อกิจการว่า บริษัททุ่งคาซาเบอร์

พ.ศ. ๒๔๕๔

Mr. H.G. Scott อดีตเจ้ากรมโลหกิจของไทยสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว ผู้ก่อตั้งบริษัทโสมสินชินดิเกท นำเรือขุดเข้ามาใช้ในกิจการเหมืองแร่ที่ระนองเป็น ลำแรก ตั้งขุดที่ตำบลหงาว อำเภอเมืองระนอง...

พ.ศ. ๒๕๐๖.....

จากรายงานของทรัพยากรธรณีจังหวัดระนอง ปรากฏว่า มีกิจการขุดหาแร่ดีบุกใน
ระนองด้วยวิธีการต่าง ๆ คือ

เหมืองเรือขุด	๕	ลำ
เหมืองสูบล	๑๓	ราย
เหมืองถล่ม	๔๗	ราย
วิธีอื่น ๆ	๔	ราย
ร่อนหาแร่	๔๐๒	ราย

ผลิตดีบุกได้ ๓๘,๖๘๓ หาบ ส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ ๓๘,๕๐๒ หาบ มีรายได้จากค่าภาคหลวง
แร่ ๑๓,๙๕๘,๕๓๖ บาท

เงินภาษีอากร

พ.ศ. ๒๓๘๗...ส่งเป็นแร่ดีบุกปีละ ๔๓ ภาวรา ถ้าส่งเป็นเงินคิดราคาดีบุกภาวราละ ๔๔
เหรียญสเตอร์ลิ่ง คิดเป็นเงินบาทขณะนั้นประมาณ ๒,๕๐๐ บาท

พ.ศ. ๒๓๙๗ ...ปีละ ๔,๗๒๐ บาท

พ.ศ. ๒๔๐๙ ...ปีละ ๑๒,๗๒๐ บาท

พ.ศ. ๒๕๐๖ ... ๓๓.๕ ล้านบาท

น้อยที่สุดในเมืองไทย

การเกิด พ.ศ. ๒๕๐๔

มากที่สุด	พระนคร	๖๘,๕๗๖
น้อยที่สุด	ระนอง	๑,๖๗๘

การตาย พ.ศ. ๒๕๐๔

มากที่สุด	พระนคร	๑๑,๗๔๗
น้อยที่สุด	ระนอง	๓๙๑

โรงเรียน พ.ศ. ๒๕๐๕

มากที่สุด	พระนคร	๑,๓๔๓
น้อยที่สุด	ระนอง	๖๖

ครู พ.ศ. ๒๕๐๕

มากที่สุด	พระนคร	๑๘,๕๔๓
น้อยที่สุด	ระนอง	๒๘๑

ประชากรทุกสัญชาติ สำนะโนประชากร พ.ศ. ๒๕๐๓

มากที่สุด พระนคร ๑,๕๗๗,๐๐๓

น้อยที่สุด ระนอง ๓๗,๖๒๔

ครัวเรือน สำนะโนประชากร พ.ศ. ๒๕๐๓

มากที่สุด พระนคร ๒๕๗,๔๕๐

น้อยที่สุด ระนอง ๖,๙๕๓

ผลิตผลจากการเกษตร (เมตริกตัน) พ.ศ. ๒๕๐๕

ข้าว

มากที่สุด อุบลราชธานี ๔๐๙,๑๕๗

น้อยที่สุด ระนอง ๒,๖๑๕

(จาก “สมุดสถิติที่สำคัญ ๒๕๐๕” ของ สำนักงานสถิติแห่งชาติ)

ชื่อเมืองระนอง

สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานวรินทุวงศ์ : “เมืองระนองแปลว่าอะไร คิดจะไม่ใช่ในภาษาคน” และ “ที่มีผู้แปลว่า แร่นอง นั้นยังไม่อยู่ เห็นจะเป็นแปลขอไปทีเอาแต่พอได้ อันคำทั้งหลายที่จะแปลว่าอะไรเป็นอะไรนั้น คำนั้นจะต้องเป็นคำที่คนใช้พูดกันอยู่ ถ้าคำนั้นไม่เป็นคำที่คนพูดกันแล้ว เชื่อไม่ได้ เช่นคำ แร่นอง ไม่มีใครพูด...”

พระยาอนุমানราชชน : “...มีผู้สันนิษฐานว่าเป็นเมืองแร่นอง ข้าพระพุทธเจ้าเห็นด้วยเกล้าฯ ว่าจะเป็นการแปลกเข้าความ พระสารสาส์นพลชั้น (เยริน) ว่า เดิมเมืองระนองเรียกว่าตะกั่วไทย ก็ไม่ได้หลักฐานอะไรไว้ ทั้งไม่ได้แปลคำว่าระนอง ในท้องตราครั้งเจ้าพระยาบดินทร์ (สิงห์เสนี) มีกล่าวถึงเมืองระนองอยู่ทางแคว้นหลวงพระบาง แต่ในพระราชพงศาวดารรัชกาลที่ ๓ ของเจ้าพระยาทิพากรวงศ์เขียนว่า เมืองนอง ในพระราชพงศาวดารเล่มนี้มีเมืองชุมพรอีกเมืองหนึ่งอยู่ในแคว้นหลวงพระบางด้วย ทั้งเมืองระนองทางปากซ์ได้เมื่อแรกตั้งเป็นเมืองขึ้นกับว่าขึ้นเมืองชุมพร ทำให้ข้าพระพุทธเจ้าแปลกใจว่า ใจนี้มาพ้องกัน คงมีเหตุอะไรสักอย่างหนึ่งซึ่งข้าพระพุทธเจ้ายังไม่พบ...”

(จาก “บันทึกเรื่องความรู้ต่าง ๆ” สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย)

วิสุทธิ หุตางกูร

ลัทธิคอมมิวนิสต์คืออะไร

ลัทธิคอมมิวนิสต์เป็นลัทธิเศรษฐกิจแบบซ้ายสุด เป็นลัทธิที่ไม่ยอมรับนับถือกรรมสิทธิ์ของเอกชน โดยถือว่าพลเมืองเป็นของรัฐ ไม่ใช่รัฐเป็นของพลเมือง หรือกล่าวให้ชัดเจนกว่า พลเมืองเป็นของรัฐโดยสิ้นเชิง ประชาชนเป็นเพียงสัตว์เมืองโดยตรงตามหลักการของลัทธินี้

ระบอบคอมมิวนิสต์มีวิธีบริหารงานที่ตรงข้ามกับประชาธิปไตยอยู่หลายกรณี อาทิ

(๑) เพิกถอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินของเอกชนทั้งหมด พุดง่าย ๆ ก็คือว่าพลเมืองในรัฐคอมมิวนิสต์จะมีที่ดินหรืออาคารเป็นของตนเองไม่ได้เลย

(๒) เพิกถอนสิทธิแห่งมรดกทั้งหมด ประชาชนพลเมืองจะรับมรดกตกทอดจากกันไม่ได้

(๓) ระวังเสรีภาพของบุคคลในการพูด การเขียน หรือการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นใด ๆ จะนั้น ในระบอบคอมมิวนิสต์จึงไม่มีพรรคการเมืองฝ่ายค้านหรือพรรคใดๆ นอกจากพรรคคอมมิวนิสต์พรรคเดียวเท่านั้น

(๔) จัดระบบสังคมใหม่ โดยการตัดคนมั่งมีลงมาเข้าระดับคนจน ถือคนจนชั้นกรรมาชีพเป็นมาตรฐาน และห้ามการสะสมของเอกชน มิว่าจะเป็นทรัพยากรใดๆ

(๕) บังคับแรงงานของพลเมืองให้ทำงานให้รัฐ กล่าวคือรัฐบาลบังคับให้พลเมืองทุกคนต้องทำงาน เพื่อผลได้ของงานนั้นเป็นของรัฐทั้งสิ้น

(๖) เพราะเหตุที่ลัทธิคอมมิวนิสต์มีการบูชาลัทธิเป็นสำคัญ และถือลัทธิเป็นสากลนิยม ใครฝ่าฝืนในลัทธินี้ก็จะเป็นพรรคเดียวพวกเดียวกันหมด การถือชาติ บูชาชาติจึงไม่มีความสำคัญเหมือนกับประเทศประชาธิปไตยทั้งหลายที่ถือชาติ บูชาชาติ มีความรักชาติเป็นอุดมคติ

(๗) เพราะเหตุที่ลัทธิคอมมิวนิสต์มีอุดมคติในทางสังคมนิยม คือโซเซียลลิสม์อย่างแรง จึงเลิกการนับถือศาสนาใดๆ ทั้งโลก ทั้งนี้เพราะเหตุว่าทุกศาสนามีอุดมคติเป็นปัจเจกนิยม หลักการของแต่ละศาสนาดำรงขัดกับลัทธิคอมมิวนิสต์ทั้งสิ้น มีข้อสังเกตที่เห็นได้ชัดก็คือ สหภาพโซเวียต ตั้งแต่ใช้ระบอบคอมมิวนิสต์บริหารงาน ได้ล้มล้างศาสนาคริสต์นิกายเดิมเสียสิ้น และแม้เงินแดงของเม้าเซตุงที่ได้ตั้งระบบนี้ในประเทศจีนเวลานี้ ก็ล้มล้างพระพุทธศาสนา คริสต์ศาสนา และศาสนาอิสลามหมด จัปพระภิกษุสงฆ์ก็ออกไปใช้แรงงานโดยทั่วๆ ไป

(๘) เพราะเหตุที่ลัทธิคอมมิวนิสต์มีอุดมคติในทางเพิกถอนกรรมสิทธิ์ และ มรดก ของเอกชน จึงจำต้องเพิกถอนการมีพระมหากษัตริย์ปกครอง หมายความว่าประเทศที่ใช้ระบอบคอมมิวนิสต์ปกครองจะมีพระมหากษัตริย์ไม่ได้

(๙) โดยเหตุที่ลัทธินี้มีลักษณะการวิถดการออกไป อย่าง ประหลาด ฉะนั้นการตั้งระบอบคอมมิวนิสต์ขึ้น ณ ที่ใดต้องสร้างด้วยเลือด คือก่อให้เกิดปฏิวัติหรือจลาจลหรือก่อวินาศกรรมขึ้นโดยประการต่างๆ มีการรบราฆ่าฟันกันอย่างนองเลือด เป็นการทาลายขวัญเสียก่อน แล้วจึงใช้ลัทธิคอมมิวนิสต์เข้าบริหารงาน.

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์
(www.library.coj.go.th)

รท

1

2508

